

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

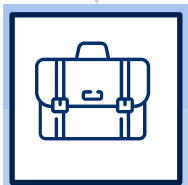
ПРЕЗЕНТАЦІЯ ІНДЕКСУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МІСТ УКРАЇНИ 2021

Київ, 2 вересня 2021

ІНДЕКС КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МІСТ: ДЛЯ ЧОГО ТА ПРО ЩО ВІН?

ІКМ аналітичний інструмент для оцінки бізнес-клімату в містах,
у тому числі ефективності економічного врядування

МІСЦЕВОМУ БІЗНЕСУ

ІКМ дає можливість висловити думку щодо покращення бізнес-середовища в місті та брати участь у формуванні прозорого, конкурентного бізнес-клімату

МІСЦЕВІЙ ВЛАДІ

ІКМ допомагає виявити регуляторні бар'єри, випадки корупції та непрозорості, визначити та запровадити кращі практики взаємодії місцевої влади та бізнесу

УРЯДУ УКРАЇНИ

ІКМ створює передумови для стимулювання міст до здорової конкуренції та економічного розвитку та для масштабування кращих регуляторних практик з місцевого до загальнодержавного рівня

ДЛЯ ІНВЕТОРІВ

ІКМ може стати основою для прийняття рішень щодо доцільності інвестицій у містах, що беруть участь в ІКМ

КОМПОНЕНТИ ІКМ

1. Започаткування бізнесу	6. Неформальні платежі та корупція	Вимір 6.1 Хабарі/подарунки Вимір 6.2 Антикорупційні заходи
2. Доступ до публічного майна	7. Безпека ведення бізнесу	
3. Прозорість та відкритість даних	8. Лідерство міської влади	Вимір 8.1 Підтримка розвитку бізнесу Вимір 8.2 Публічно-приватний діалог
4. Вартість дотримання законодавства	9. Ресурси для розвитку	Вимір 9.1 Людські ресурси Вимір 9.2 Фінансові та інфраструктурні ресурси Вимір 9.3 Інфраструктура підтримки бізнесу
5. Податки та збори	10. Підтримка інновацій	

МІСТА УЧАСНИКИ ІКМ 2021

45 найбільших міст:

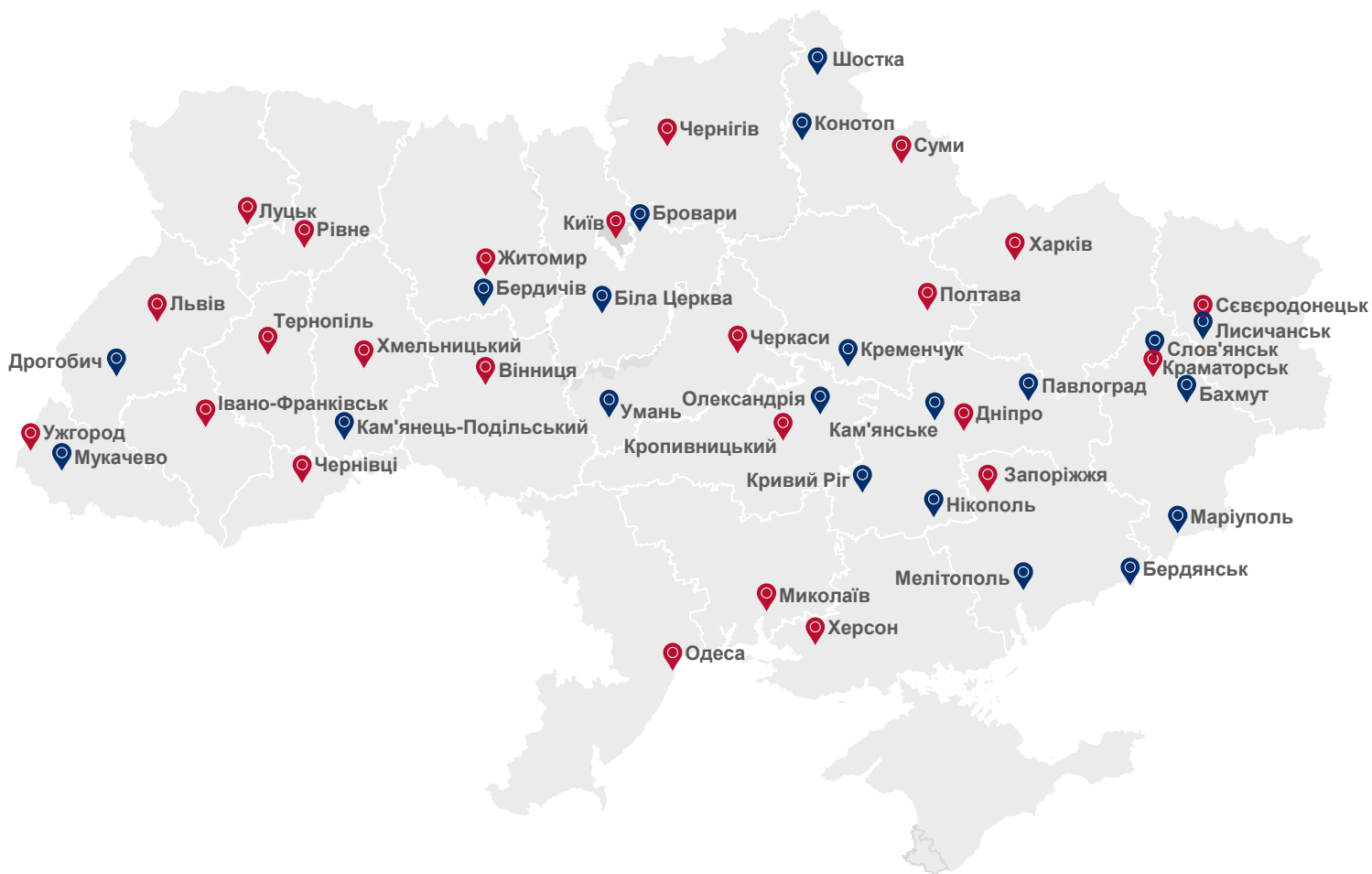
 24 обласні центри

 21 місто з населенням
від 73 тис. осіб

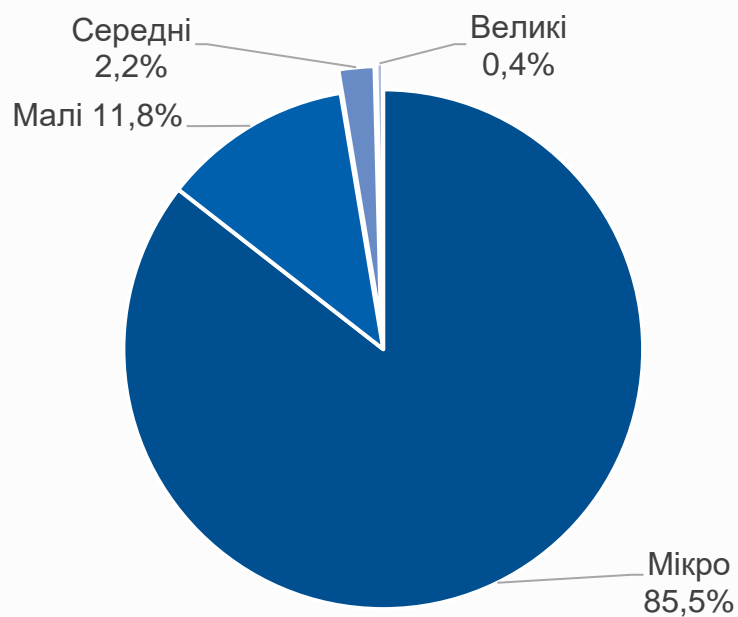
7454 опитаних підприємств та
ФОП методом САТІ

+ збір статистичних даних

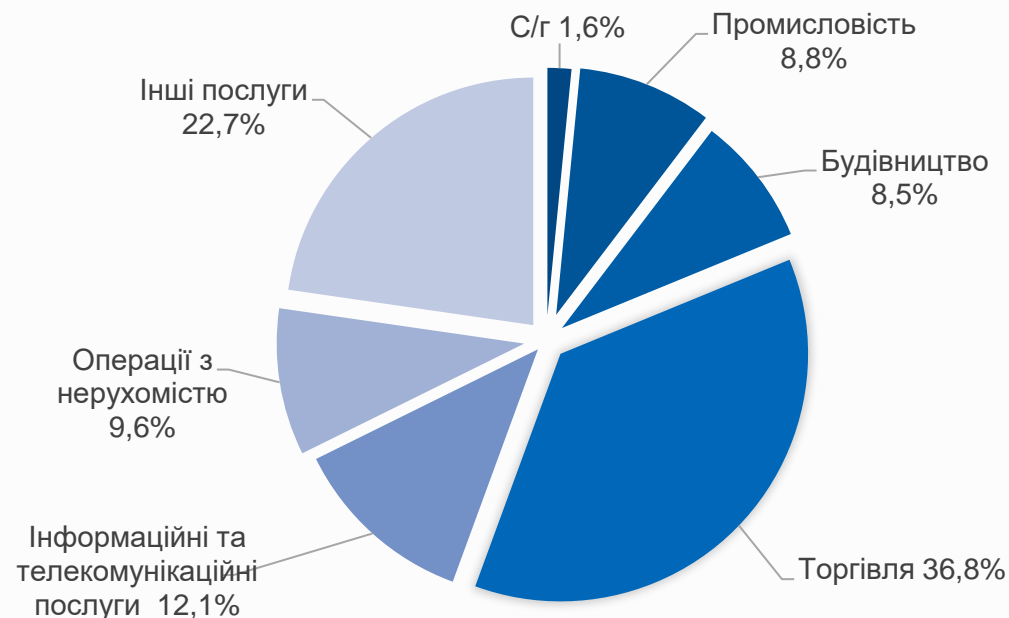

ХТО ВЗЯВ УЧАСТЬ В ОПИТУВАННІ ІКМ 2021?

ЯКІ БІЗНЕСИ?

З ЯКИХ СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ?

7454
СПД

50% ФОП
50% юридичні особи

32% жінки
68% чоловіки

— РЕЗУЛЬТАТИ ІКМ 2021 ДЛЯ ОБЛАСНИХ ЦЕНТРІВ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ІКМ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

ІКМ 2021: ЯК МИ РАХУВАЛИ?

В РАМКАХ ІКМ 2021 ПІДРАХОВАНО ДВА ОКРЕМІ РЕЙТИНГИ:

1) Для 24 міст з ІКМ 2019/2020

2) Для 45 міст ІКМ 2021

(результати двох рейтингів відрізняються через відмінності у вибірці міст та наборі індикаторів, а тому не підлягають порівнянню)

ІКМ-обласні центри 2021

- 24 міста – Київ та 23 обласні центри
- Використано ідентичний набір міст та індикаторів, як в ІКМ 2019/2020
- Результати порівнювані до ІКМ 2019/2020

Результати дозволяють відслідкувати прогрес міст порівняно з попередньою хвилею дослідження.

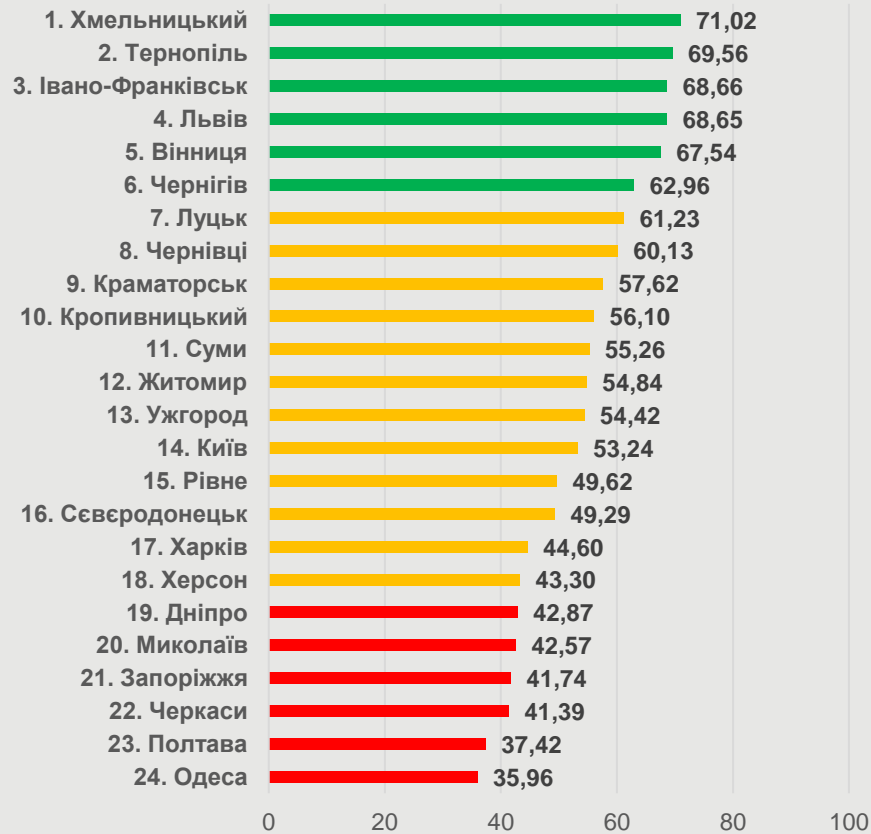
ІКМ 2021

- Рейтинг 45 найбільших міст
- Не можна порівнювати з попередньою хвилею через іншу вибірку
- Використано більш короткий набір індикаторів через недостатню наповнюваність підвбірок в малих містах

Результати дозволяють порівняти конкурентоспроможність усіх міст незалежно від розміру та географічного розташування.

ІКМ 2021 та ІКМ 2019/2020 ДЛЯ ОБЛАСНИХ ЦЕНТРІВ: РЕЙТИНГ ТА ГРУПУВАННЯ МІСТ (ЗА МЕТОДОЛОГІЄЮ ІКМ 2019/2020)

ІКМ 2021

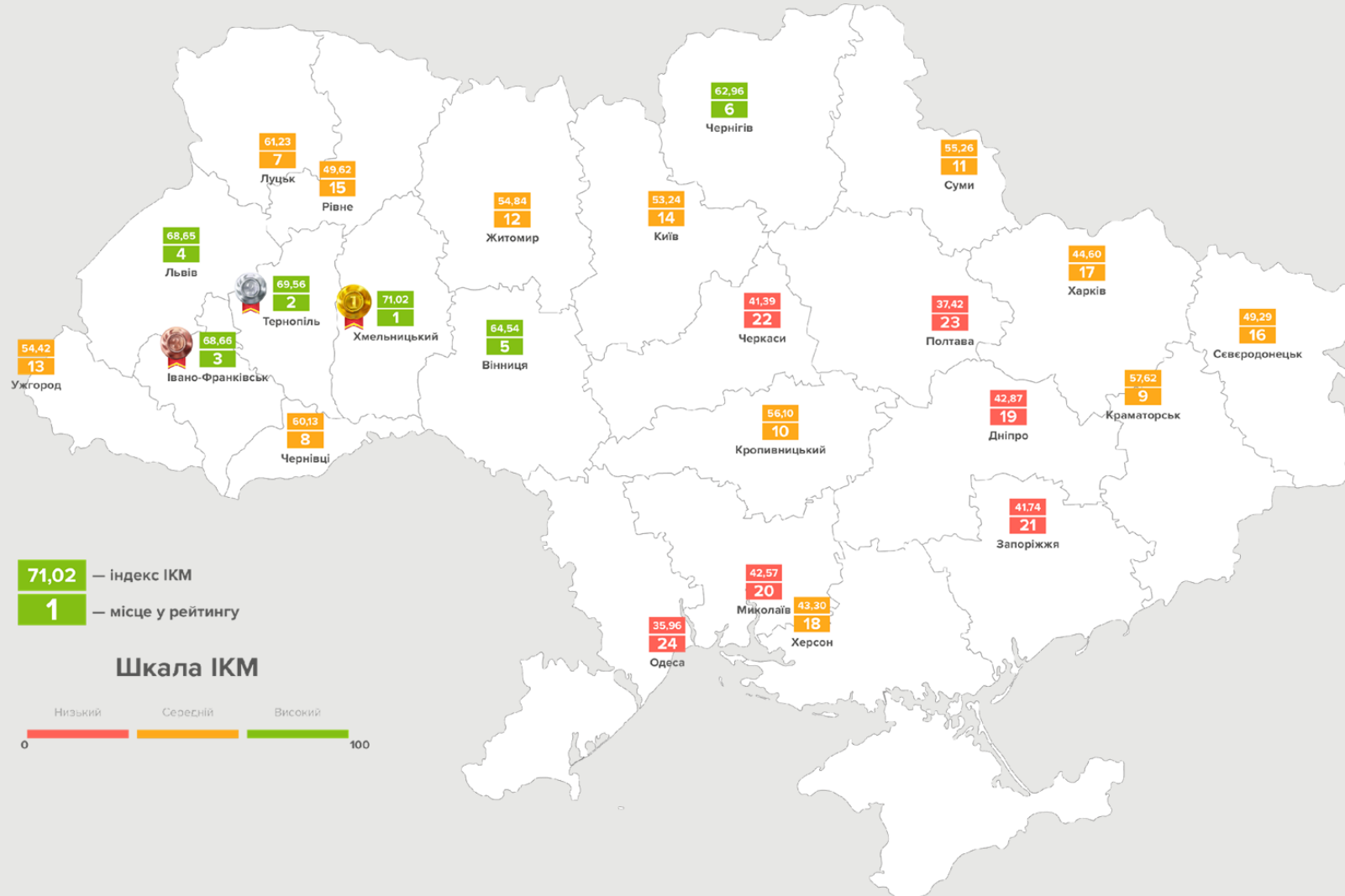

ІКМ 2019/2020

ІКМ 2021 ДЛЯ ОБЛАСНИХ ЦЕНТРІВ НА КАРТІ УКРАЇНИ

ІКМ 2021 та ІКМ 2019/2020: ПОРІВНЯННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

12 міст

отримали бали вищі від
національного ІКМ
(ІКМ 2019/20 — 9 міст)

14 міст

набрали більше 50 балів
(ІКМ 2019/2020 — 15 міст)

Місто	Бали ІКМ 2021	Місце ІКМ 2021	Зміна місця в рейтингу	Зміна кількості балів	Бали 2019/2020	Місце 2019/2020
Хмельницький	71,02	1	=0	-1,94	72,96	1
Тернопіль	69,56	2	↑+3	+5,67	63,89	5
Івано-Франківськ	68,66	3	↓-1	+1,71	66,95	2
Львів	68,65	4	↓-1	+2,50	66,15	3
Вінниця	67,54	5	↓-1	+2,09	65,45	4
Чернігів	62,96	6	=0	+0,08	62,88	6
Луцьк	61,23	7	↑+2	+5,90	55,33	9
Чернівці	60,13	8	=0	+1,41	58,72	8
Краматорськ	57,62	9	↓-2	-1,22	58,84	7
Кропивницький	56,10	10	↑+4	+5,29	50,81	14
Суми	55,26	11	↑+5	+5,35	49,91	16
Житомир	54,84	12	↓-1	+1,09	53,75	11
Ужгород	54,42	13	↓-1	+0,73	53,69	12
Київ	53,24	14	↑+7	+9,14	44,1	21
Рівне	49,62	15	↓-5	-4,91	54,53	10
Севєродонецьк	49,29	16	↑+2	-0,21	49,5	18
Харків	44,60	17	↓-4	-7,20	51,8	13
Херсон	43,30	18	↑+6	+11,68	31,62	24
Дніпро	42,87	19	↓-4	-7,81	50,68	15
Миколаїв	42,57	20	↓-3	-6,95	49,52	17
Запоріжжя	41,74	21	↑+1	-0,67	42,41	22
Черкаси	41,39	22	↓-3	-4,68	46,07	19
Полтава	37,42	23	↓-3	-7,49	44,91	20
Одеса	35,96	24	↓-1	-4,84	40,8	23

НАЦІОНАЛЬНИЙ ІКМ 2021 (ОБЛАСНІ ЦЕНТРИ)

54,68 бала

– національний ІКМ 2021

Це на 0,04 бала менше ніж національний ІКМ 2019/2020 — 54,72 бала.

Жоден індикатор не отримав високого результату (7 чи більше балів)

Субіндекс	ІКМ 2021	ІКМ 2019/2020	Зміни ІКМ 2021 відносно до ІКМ 2019/2020
Компонент 1. Започаткування бізнесу	6,20	5,77	↑0,43
Компонент 2. Доступ до публічного майна	5,51	5,24	↑0,27
Компонент 3. Прозорість та відкритість даних	5,54	5,33	↑0,21
Компонент 4. Вартість дотримання законодавства	6,28	7,08	↓-0,80
Компонент 5. Податки та збори	5,19	5,69	↓-0,50
Компонент 6. Неформальні платежі та корупція	5,45	5,19	↑0,26
Компонент 7. Безпека ведення бізнесу	6,31	5,59	↑0,72
Компонент 8. Лідерство міської влади	5,02	5,31	↓-0,29
Компонент 9. Ресурси для розвитку	4,69	4,66	↑0,03
Компонент 10. Підтримка інновацій	4,48	4,86	↓-0,38
Національний ІКМ	54,68	54,72	↓-0,04

10 ГОЛОВНИХ СПОСТЕРЕЖЕНЬ ІКМ 2021 (обласні центри)

6,5 дня – середня тривалість державної реєстрації бізнесу (було 6,1 дня в ІКМ 2019/2020).

73,4 дня – середня тривалість отримання документів на оренду/власність на землю (було 72,4 дня).

Доступ до публічних закупівель найбільш прозорий, однак лише 23,9% позитивних оцінок (було 17,3%).

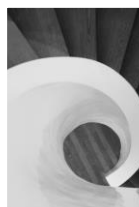
5,7 дня потрібно на виконання місцевих регулювань (було в 1,5 рази менше – 4 дні).

На сплату податків бізнес витрачає 51,7 дня (було 58,6 дня)

10,5% опитаних стикалися з корупційними випадками, але лише 31,9% знають про місцеві антикорупційні програми (було відповідно 9,9% та 31,8%)

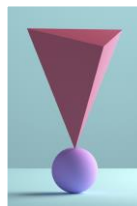
2,7% опитаних стикалися з рейдерськими атаками (було 2,5%).

31,1% опитаних вважають, що міська влада «добре» або «дуже добре» ставиться до бізнесу (було 20,0%).

83,5 дня потрібно на підключення до електромереж (було 85).

1,98 – середня оцінка фінансової підтримки місцевої влади для інноваційних програм (було 1,92).

— РЕЗУЛЬТАТИ ІКМ 2021 ДЛЯ 45 МІСТ УКРАЇНИ

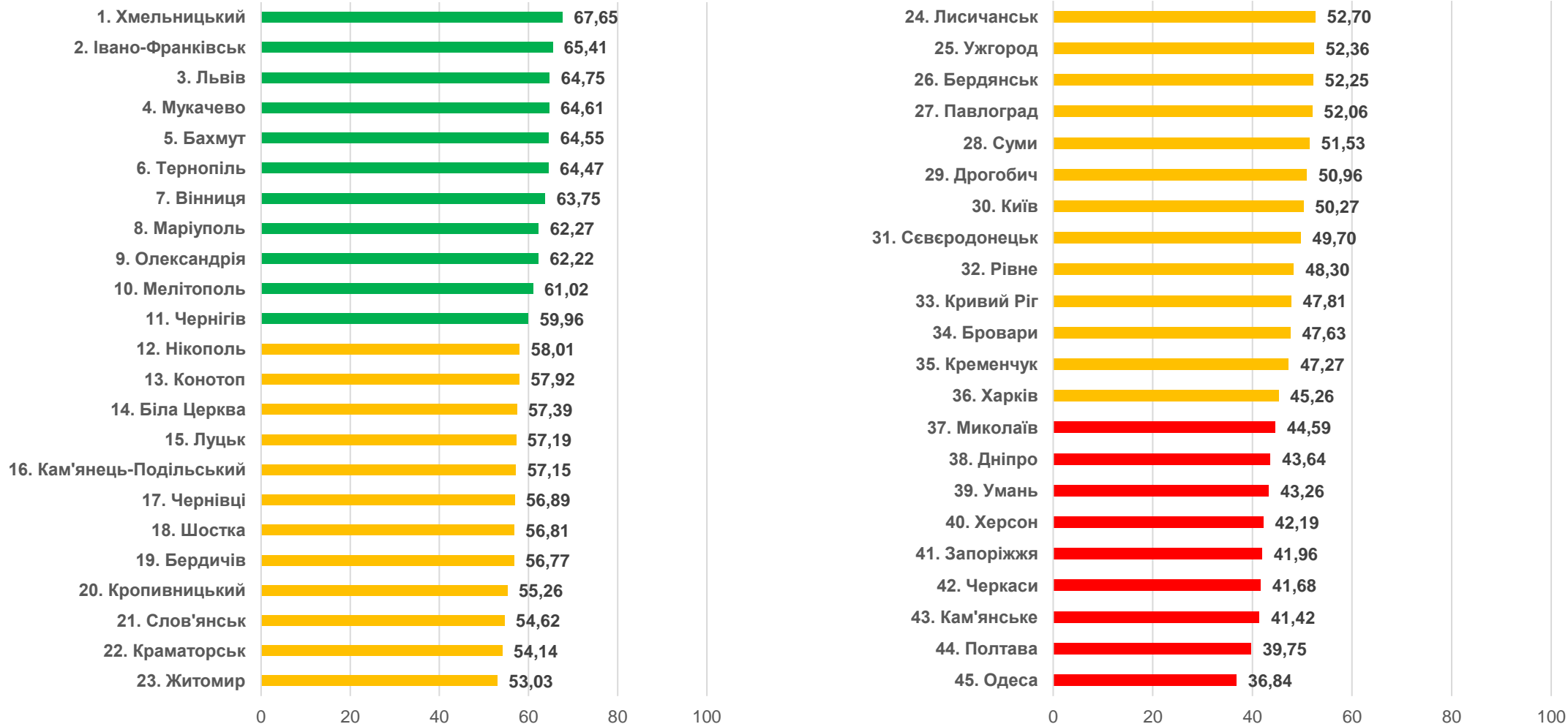
USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

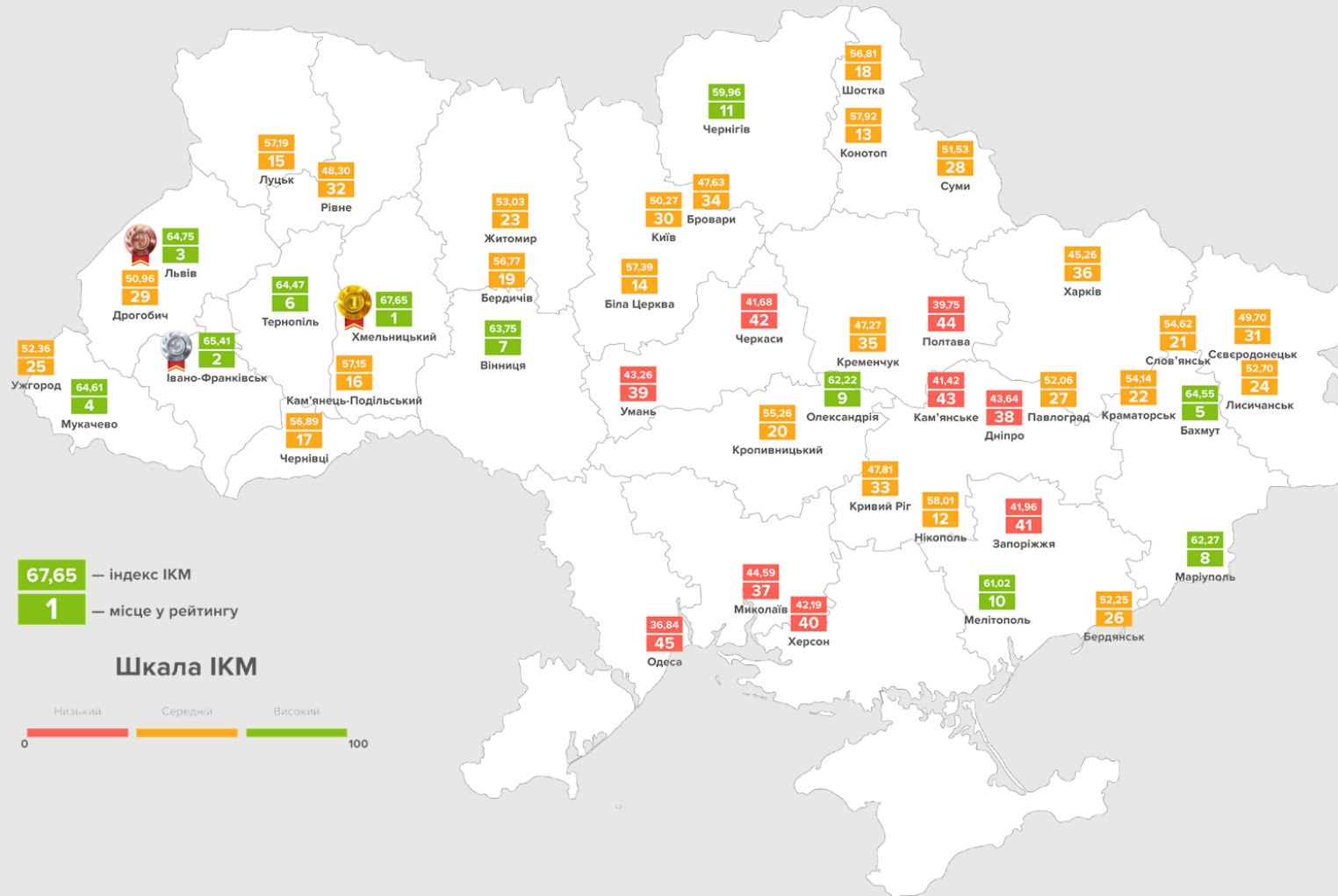
ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

РЕЙТИНГ ТА ГРУПУВАННЯ МІСТ ІКМ 2021

ІКМ 2021 НА КАРТІ УКРАЇНИ

ІКМ 2021: ЛІДЕРИ КОМПОНЕНТІВ

	1-ше місце	2-ге місце	3-тє місце	4-те місце	5-те місце	6-те місце
1. Започаткування бізнесу	Бахмут	Олександрія	Конотоп	Бердичів	Рівне	Ужгород
2. Доступ до публічного майна	Слов'янськ	Бахмут	Хмельницький	Павлоград	Чернівці	Кривий Ріг
3. Прозорість та відкритість даних	Бахмут	Хмельницький	Нікополь	Львів	Маріуполь	Вінниця
4. Вартість дотримання законодавства	Краматорськ	Кам'янець-Подільський	Нікополь	Тернопіль	Мукачево	Павлоград
5. Податки та збори	Шостка	Бердичів	Мукачево	Кам'янець-Подільський	Бровари	Олександрія
6. Неформальні платежі та корупція	Маріуполь	Бердянськ	Вінниця	Хмельницький	Київ	Нікополь
7. Безпека ведення бізнесу	Конотоп	Бахмут	Нікополь	Лисичанськ	Маріуполь	Вінниця
8. Лідерство міської влади	Бахмут	Івано-Франківськ	Хмельницький	Вінниця	Мукачево	Мелітополь
9. Ресурси для розвитку	Хмельницький	Івано-Франківськ	Львів	Мукачево	Вінниця	Шостка
10. Підтримка інновацій	Львів	Івано-Франківськ	Луцьк	Київ	Маріуполь	Хмельницький

ІКМ 2021: ЛІДЕРИ КОМПОНЕНТІВ

27 з 45 міст увійшли до Топ-6 найкращих міст як мінімум в одному з компонентів

Міста лідери, що посіли місця в Топ-6 частіше за інші

- Хмельницький — 6 разів
- Вінниця — 5 разів
- Бахмут — 5 разів
- Нікополь — 4 рази
- Мукачево — 4 рази
- Маріуполь — 4 рази

Області з містами лідерами

- Донецька область — 4 міста (з 4 досліджених в ІКМ 2021)
- Дніпропетровська область — 3 міста (з 5 досліджених в ІКМ 2021)
- Хмельницька область — 2 міста (з 2 досліджених в ІКМ 2021)
- Закарпатська область — 2 міста (з 2 досліджених в ІКМ 2021)
- Запорізька область — 2 міста (з 3 досліджених в ІКМ 2021)
- Сумська область — 2 міста (з 3 досліджених в ІКМ 2021)

— ПЕРЕШКОДИ ТА ОЧІКУВАННЯ БІЗНЕСУ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

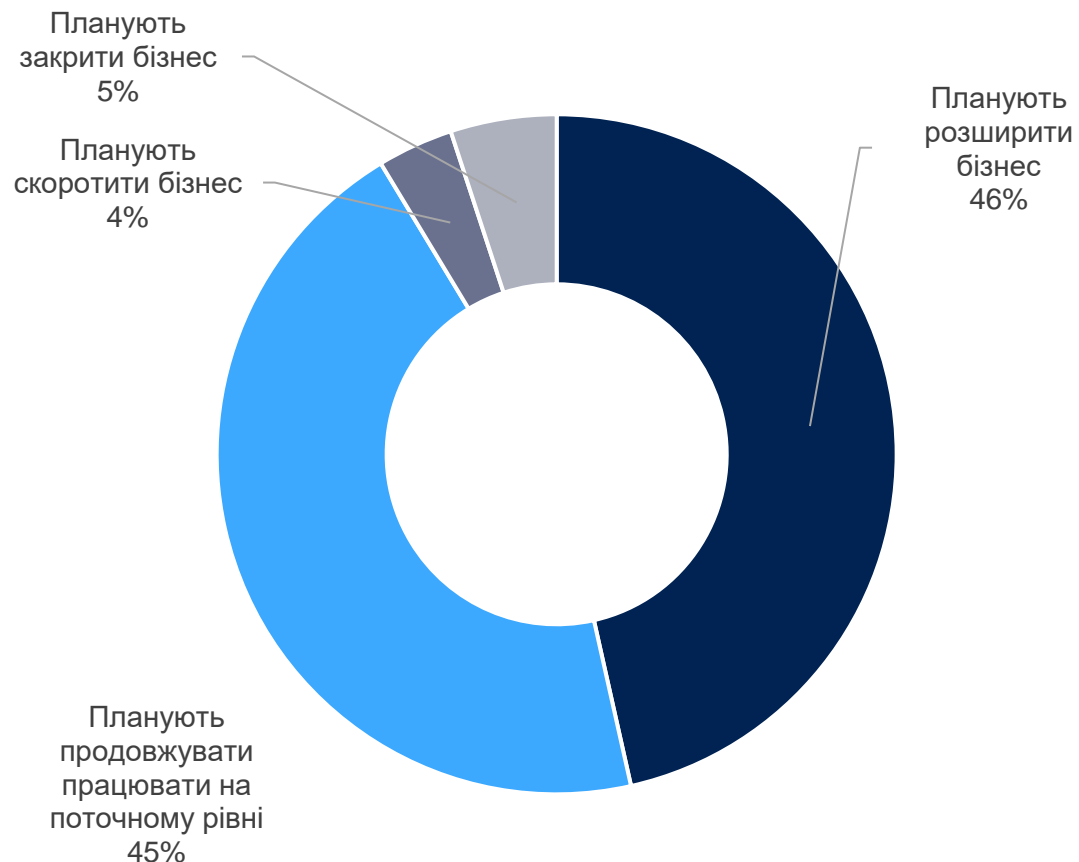
ПЕРЕШКОДИ ДЛЯ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ

Топ-10 перешкод для ведення бізнесу,
% опитаних

ПЛАНИ ЩОДО ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ (1)

Плани щодо ділової активності, % опитаних

- **Оптимістичні очікування** щодо ділової активності суттєво переважають песимістичні
- 46% керівників бізнесу планують **розширити** обсяги діяльності
- 45% мають намір продовжувати працювати **на поточному рівні**
- 4% планують **скоротити** обсяги діяльності, а 5% – **закрити** бізнес

— РЕЗУЛЬТАТИ ПРОГРАМИ ПОКРАЩЕННЯ ІНДЕКСУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МІСТ ТА НАСТУПНІ КРОКИ

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОГРАМИ ПОКРАЩЕННЯ ІКМ

5 пілотних міст беруть участь у Програмі: Кропивницький, Миколаїв, Суми, Тернопіль, Чернігів

4 з 5 учасників Програми покращили свої показники в ІКМ 2021

Надається експертна підтримка у покращенні бізнес-клімату

Проведено аналіз потреб та прогалін

Проведено консультації з основними групами стейкхолдерів

Розробляється реалістичний, обґрунтований та детальний план покращення бізнес-клімату на 12 місяців

Проведено 4 засідання Міжміської робочої групи з покращення ІКМ

Створено онлайн платформу Міжміської робочої групи:
<https://erepublic.org.ua/ikm/>

Відібрано наступних 5 міст для участі у Програмі: Житомир, Запоріжжя, Полтава, Рівне, Херсон

ОНЛАЙН ПЛАТФОРМА МІЖМІСЬКОЇ РОБОЧОЇ ГРУПИ

<https://erepublic.org.ua/ikm/>

The screenshot shows the website for the Inter-Municipal Working Group (IKM). At the top left is the USAID logo. The main header reads "Міжміська робоча група ІКМ". Below this is a map of Ukraine with orange location pins. To the right is a video player showing a video titled "ПРОГРАМА ІКМ" with the subtitle "ПРОГРАМА ПОКРАЩЕННЯ ІНДЕКСУ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МІСТ УКРАЇНИ". Below the video is a button labeled "Приєднатись". At the bottom, four statistics are displayed in orange boxes: "Представників міських рад" (60), "Міста" (38), "Найкращих практик" (16), and "Партнерських бізнес-спільнот" (4).

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Міжміська робоча група **ІКМ**

ПРОГРАМА **ІКМ**
ПРОГРАМА ПОКРАЩЕННЯ ІНДЕКСУ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МІСТ УКРАЇНИ

0:02 / 2:00

Платформа ефективної комунікації муніципалітетів та бізнесу

Приєднатись

Представників міських рад	Міста	Найкращих практик	Партнерських бізнес-спільнот
60	38	16	4

НАСТУПНІ КРОКИ

- Програму покращення ІКМ розширено на 5 міст: Житомир, Запоріжжя, Полтава, Рівне, Херсон
- Планується розширити Програму ще на 10 міст-учасників ІКМ 2021

**Вересень
2021**

Початок роботи з містами
другої 5-ки

Оголошення про відбір до
участі **10 міст-учасників ІКМ
2021**

**Жовтень
2021**

Розгляд анкет учасників
та відбір **10 міст**

**Жовтень – Листопад
2021**

Початок роботи з новими
учасниками програми

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

Ресурси та контакти
Програми USAID
«Конкурентоспроможна економіка України»

ГО «Інститут економічних
досліджень та політичних
консультацій

ТОВ «ІнфоСапієнс»

[@usaidscep.ua](https://www.facebook.com/usaidscep.ua)

[@usaidscepukraine](https://www.linkedin.com/company/usaidscepukraine)

[@IER.Kyiv](https://www.facebook.com/IER.Kyiv)

[@InfoSapiensLLC](https://www.facebook.com/InfoSapiensLLC)

[@usaidscep](https://twitter.com/usaidscep)

info@scepukraine.org

institute@ier.kyiv.ua

info@sapiens.com.ua